

toho, co jí prý poskytl zaměstnavatel manželův a co manžel prý za ni přijal, jí ale prý neprávem neodvedl. (Viz rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 917 a 927 sb. n. s.). Z důvodu, který uplatňuje odvolací soud, nebylo tedy lze odvolání žalobkyně zamítnouti a největší část vývodů odvolacího spisu, který v podstatě zůstal nevyřízeným, byla odvolacím soudem neprávem pomínuta.

Čís. 5834.

Ručení přejímatele podniku podle Šu 1409 obč. zák.

Přejímatel jest oprávněn, sraziti si z hodnoty podniku i svou pohledávku za převoditelem, pokud jest dluhem podniku.

(Rozh. ze dne 10. března 1926, Rv I 1955/25.)

Žalující firma domáhala se na žalovaném družstvu zaplacení zboží, jež byla dodala firmě P., a odůvodňovala žalobní nárok najmě předpisem Šu 1409 obč. zák., ježto žalované družstvo převzalo podnik firmy P. Žalované družstvo namítlo, že hodnota převzatého podniku byla vyčerpána dluhy, jež zaplatilo věřitelům firmy P., započítavši též pohledávku, již mělo samo za firmou P. **O b a n i ž š í s o u d y** uznaly podle žaloby, **o d v o l a c í s o u d** z těchto důvodů: Dle Šu 187 třetí dílí novely k obč. zák. při převzetí jmění neb podniku blízkým příslušníkem zcizovatele jest zavázán přejímatel za podmínek tam uvedených věřitelům zcizovatele bez obmezení co do výše. Ručení to v případě převzetí jinými osobami než blízkými příslušníky obmezeno v Šu 1409 obč. zák. jen až do výše převzatého jmění nebo podniku. Zákon na obou místech mluví všeobecně pouze o »převzetí«
jmění neb podniku, nerozeznává, zda jde o převzetí úplatné či bezúplatné, avšak v obou případech — jak bezúplatného tak i úplatného — převzetí musí býti přejímatel za podmínek tam uvedených připraven na bezprostřední svůj závazek věřitelům zcizovatelovým, pokud při předání dluhy vztahující se na převáděné jmění nebo podnik znal anebo znáti musil. V případě § 1409 obč. zák. v tomto případě musí býti, když úplatu zcizovateli již vyplatil, připraven na bezprostřední závazek za dluhy zcizitele až do výše ceny jmění nebo podniku. Z celého doslovu Šu 1409 obč. zák. jest patrné, že ustanovení tam obsažená jsou dána ve prospěch věřitelů — osob třetích — rozdílných od zcizovatele a přejímatele. Tomu svědčí jednak ustanovení, že přejímatel jest za dluhy zcizovatele, které při předání znal a znáti musil, věřitelům bezprostředně zavázán, což zajisté nelze tvrditi o pohledávkách přejímatele samého proti zcizovateli, jednak i druhý odstavec Šu 1409, dle něhož ujednání tomu odporující mezi zcizovatelem a přejímatel na škodu věřitelů — tedy osob třetích — jsou bezúčelna. Pokud tedy přejímatel jmění neb podniku v případě Šu 1409 si nezadržel z ceny jistotu a vyplatil neb zúčtoval se zcizitelem celou úplatu, nemůže se brániti proti bezprostřednímu závazku věřitelům v rozsahu tam stanoveném námitkou vyplacení neb zúčtování úplaty za vlastní svou pohledávku.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Soud první stolice praví v důvodech svého rozsudku, že pod dluhy zatěžujícími podnik lze rozuměti jen dluhy, správně pohledávky věřitelů cizích, nikoli přejímatelovy, při čemž vylučuje jak započtení podle §u 1438 obč. zák., tak i použití ustanovení §§ 1413 a 1414 obč. zák. Odvolací soud sdílí náhled ten, maje za to, že ustanovení § 1409 dáno bylo ve prospěch věřitelů, t. j. osob třetích, rozdílných od zcizitele a přejímatele. Proti tomu uvádí dovolatel odchylný názor Ehrenzweigův v jeho systému II. 1, 335, v dovolání správně citovaný. Dovolací soud nesouhlasí s právním názorem, z něhož vychází rozsudek odvolacího soudu, jenž opírá se o první větu §u 1409, mluvící o věřitelích podniku jako osobách rozdílných od osoby přejímatelovy. Ale v úvahu přichází tu druhá věta, podle níž je ručení přejímatelovo omezeno na hodnotu převzatého podniku. Toto ustanovení není na překážku, by přejímatel nesrazil si při výpočtu hodnoty podniku i svou pohledávku, pokud jde tu ovšem o dluh náležející k podniku. V tomto směru přejímatel, byl-li věřitelem zcizitelovým, jest oprávněn sraziti si pohledávku svou tímž právem, jako by ji byl zaplatil jinému věřiteli. Zákonem není odůvodněn rozdíl mezi přejímatelem jako věřitelem zcizitelovým a dalšími jeho věřiteli, a nelze upříti přejímateli právo na úhradu ve prospěch ostatních věřitelů. Nejvyšší soud souhlasí úplně s názorem Ehrenzweigovým, že není závady, by přejímatel i v případě §u 1409 obč. zák. nesrazil si s hodnoty podniku v první řadě svou vlastní pohledávku.

Čís. 5835.

Do uvědomění opatrovnickým soudem o důvodech, pro které ministerstvo financí nařídilo vrácení neprávem převezených rakouských válečných rent do Rakouska a odepřelo jejich nostrifikování, nelze si stěžovati. Opatrovnický soud není z úřadu povinen, postarati se o to, by substituční jmění nebylo odepřením nostrifikace znehodnoceno, po případě naříditi ve vlastní působnosti, by renty byly opět přivezeny do tuzemska. Vlastníkem rent není substituční podstata, nýbrž dědic sám.

(Rozh. ze dne 11. března 1926, R I 118/26.)

Opatrovnický soud sdělil fiduciářce obsah důvodů, z nichž ministerstvo financí podle dopisu na opatrovnický soud nařídilo vrácení neprávem převezených rakouských rent, náležejících do substituční podstaty, do Rakouska a odepřelo jejich nostrifikování. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.